

PROTOKÓŁ KONTROLI

Starostwa Powiatowego w Rybniku, ul. 3 Maja 31 (kod: 44-200 Rybnik), posiadającego numer statystyczny REGON: 276285170.

Starostą Powiatu Rybnickiego od dnia 1 stycznia 1999 r. jest Pan Damian Mrowiec.

[Dowód: akta kontroli str. 7-9, 39]

Przedmiotem kontroli było pozyskiwanie przez Starostwo Powiatowe w Rybniku (zwane dalej „Starostwem”) środków z budżetu Unii Europejskiej w okresie 2007-2011 (I półrocze).

Kontrolę przeprowadziły:

- Magdalena Buchwald starszy inspektor kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 075435 z dnia 8 lipca 2011 r., w okresie od 13 lipca 2011 r. do 24 sierpnia 2011 r. z przerwami w dniach 20 lipca i od 1 do 12 sierpnia 2011 r.,
- Anna Rudnik starszy inspektor kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 075436 z dnia 8 lipca 2011 r., w okresie od 13 lipca 2011 r. do 24 sierpnia 2011 r. z przerwą w dniach od 18 lipca do 5 sierpnia 2011 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

Ilekróć w niniejszym protokole użyto określeń:

- ustawa o NIK - oznacza to ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.),
- ustawa o finansach publicznych – oznacza to ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) lub Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) w odpowiednich okresach ich obowiązywania.

W toku kontroli ustalono co następuje:

Powierzchnia Powiatu Rybnickiego wynosi 22 363 km², a liczba mieszkańców w 2009 r. stanowiła 74 509 osób. Na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym, w rejestrze REGON w 2009 r. zarejestrowanych było 990 podmiotów gospodarczych, natomiast stopa rejestrowanego bezrobocia wynosiła 10,6 %¹. Powiat składa się z 5 gmin położonych w 3 rozłącznych skupieniach wokół miasta Rybnik (siedziby Powiatu nie wchodzącego w jego skład). W skład Powiatu wchodzi cztery gminy wiejskie: Gaszowice, Jejkowice, Lyski i Świerklany oraz 1 gmina miejsko-wiejska: Czerwionka-Leszczyny. Powiat położony jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego i Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, sąsiaduje z trzema miastami na prawach powiatu, w tym z: Rybnikiem, Jastrzębiem-Zdrój, Żorami oraz następującymi powiatami ziemskimi: gliwickim, mikołowskim, raciborskim i wodzisławskim. Przez teren Powiatu przebiega autostrada A1, droga krajowa nr 78 i drogi wojewódzkie (nr: 920, 925, 929, 935). W okresie objętym kontrolą Starostwo było członkiem Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku.

[Dowód: akta kontroli str. 3-6, 33]

1. Identyfikacja potrzeb Starostwa w zakresie realizacji zadań, w tym szczególnie inwestycyjnych, które mogą być współfinansowane ze środków unijnych.

Potrzeby i plany Starostwa w zakresie realizacji zadań określone były w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym (zwanym dalej „Programem”), stanowiącym co roku załącznik do uchwały budżetowej Powiatu. W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące uchwały budżetowe wraz z Programami:

- na rok 2007 - uchwała Rady Powiatu nr III/27/06 z 28 grudnia 2006 r. zaktualizowana uchwałą nr XI/83/07 z 27 września 2007 r.
- na rok 2008 - uchwała Rady Powiatu nr XIV/105/07 z 27 grudnia 2007 r. zaktualizowana uchwałą nr XIX/148/08 z 26 czerwca 2008 r.
- na rok 2009 - uchwała Rady Powiatu nr XXV/182/08 z 18 grudnia 2008 r. zaktualizowana uchwałą nr XXXIV/242/09 z 29 października 2009 r.

¹ Dane opracowane przez Urząd Statystyczny w Katowicach.

- na rok 2010 - uchwała Rady Powiatu nr XXXVII/259/10 z 7 stycznia 2010 r. zaktualizowana uchwałą nr XLV/309/10 z 29 października 2010 r.

W Programie wyspecyfikowano zadania inwestycyjne dla całego Powiatu oraz wskazano źródła ich finansowania, w tym środki unijne.

Od 2011 roku Program został zastąpiony Wieloletnią Prognozą Finansową (zwaną dalej „Prognozą”). Rada Powiatu uchwałą nr III/18/11 z 27 stycznia 2011 r. przyjęła Prognozę na rok 2011, w której także wyspecyfikowano zadania inwestycyjne ze wskazaniem źródeł ich finansowania, w tym ze środków unijnych. Prognoza została zaktualizowana uchwałą Rady Powiatu nr V/38/11 z 24 marca 2011 r.

[Dowód: akta kontroli str. 40-78]

W Programie i Prognozie dla Starostwa zaplanowano realizację 5 następujących zadań:

- „Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Rybniku” - okres realizacji 2004-2007,
- „Ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej w Powiecie Rybnickim” - okres realizacji 2007-2012, zadanie planowane do realizacji w partnerstwie z gminami Powiatu Rybnickiego,
- „e-administracja w Powiecie Rybnickim” - okres realizacji 2006-2012, zadanie planowane do realizacji w partnerstwie z gminami Powiatu Rybnickiego,
- „Uruchomienie Centrum Informacji Turystycznej i o Ścieżkach Rowerowych w Suminie” - okres realizacji 2008-2009,
- „Wygrać przyszłość” - okres realizacji 2011-2012.

W przypadku 4 z nich Starostwo przewidziało współfinansowanie inwestycji ze środków Unii Europejskiej (zwanej dalej „UE”), z czego w okresie objętym kontrolą realizowano 3 zadania. W przypadku zadań, dla których przewidywano dofinansowanie ze środków unijnych, Starostwo realizowało „Ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej w Powiecie Rybnickim” oraz „e-Administracja w Powiecie Rybnickim”. Dla tych 2 zadań złożono wnioski o dofinansowanie i zostały one zakwalifikowane do realizacji. Nie ubiegano się natomiast o środki unijne na realizację 3 zadania „Uruchomienie Centrum Informacji Turystycznej o Ścieżkach Rowerowych w Suminie”, przewidzianego do wykonania w latach 2008-2009. Od jego realizacji, zgodnie z uchwałą Rady Powiatu nr XX/158/08 z dnia 28 sierpnia 2008 r. odstąpiono. W uzasadnieniu uchwały, jako przyczynę odstąpienia wskazano, że zadanie to było zgłoszone jako projekt rezerwowany, a środki

finansowe w kwocie 84 704,00 zł przeznaczone zostaną na modernizację mieszkania w Palowicach na potrzeby Rodzinkowego Domu Dziecka. Starostwo zamierza jednak zrealizować ww. zadanie, gdyż jak wyjaśniła Wicestarosta Powiatu „*W dniu 30 czerwca 2011r. Rada Powiatu podjęła uchwałę nr VIII/57/11 o przeznaczeniu środków na zakup nieruchomości przeznaczonych pod Centrum Informacji Turystycznej. Na dzień dzisiejszy nie można określić terminu oraz sposobu finansowania tego zadania*”.

W przypadku zadania: „Wygrać przyszłość”, w Prognozie wskazano Starostwo jako jednostkę odpowiedzialną lub koordynującą to zadanie. Natomiast zgodnie z wyjaśnieniami Wicestarosty, wniosek o dofinansowanie tego projektu został złożony przez Zespół Szkół w Czerwionce-Leszczynach.

Odnosnie zadania „Termomodernizacji budynku Starostwa Powiatowego w Rybniku” – w roku 2007 znajdowało się w końcowej fazie realizacji. Inwestycja ta realizowana była od 2004 r., w związku z czym nie przewidywano dla niej pozyskania współfinansowania ze środków unijnych.

[Dowód: akta kontroli str. 34-37, 98-103, 105-115, 246-250]

Oprócz ww. zadań Starostwo uczestniczyło w pozyskiwaniu środków unijnych dla 2 zadań realizowanych przez inne jednostki powiatowe („Budowa kompleksu sportowo-rehabilitacyjno-rewalidacyjnego przy Zespole Szkół Specjalnych w Czerwionce-Leszczynach” oraz „Przebudowa drogi powiatowej 5025S w Powiecie Rybnickim”). Wnioski o dofinansowanie złożono dla obu tych zadań i zostały one zakwalifikowane do realizacji.

[Dowód: akta kontroli str. 34-37, 98-103, 105-107, 246-250]

Ponadto w Programie planowano realizację zadań „Przebudowa drogi powiatowej nr 5601S ul. Sumińska w Jejkowicach” w latach 2009-2010 oraz „Przebudowa drogi powiatowej nr 5601S w Suminie i Lyskach” w 2011 r. Dla tych inwestycji przewidziano ubieganie się o współfinansowanie ze środków zewnętrznych, ale nie wzięto pod uwagę możliwości ich współfinansowania ze środków unijnych. Przebudowa drogi powiatowej w Jejkowicach została zrealizowana i sfinansowana z następujących źródeł: dochody własne – 336 055,10 zł, dotacja z gminy Jejkowice – 206 844,00 zł, Narodowy Program Odbudowy Dróg Lokalnych – 542 900,00 zł. Łączny koszt inwestycji wyniósł 1 085 799,10 zł. Natomiast przebudowa drogi powiatowej w Suminie i Lyskach nie została zrealizowana. Jak wyjaśnił Starosta, zadanie to zajmuje 7 miejsce na liście rezerwowej Narodowego Programu Odbudowy Dróg Lokalnych. W sprawie przyczyn nie wzięcia pod uwagę możliwości współfinansowania ww. inwestycji

ze środków unijnych, Starosta wyjaśnił, że głównym tego powodem był brak w latach 2009-2010 programu przewidującego dofinansowanie tego typu zadań dla samorządów lub brak dokumentacji technicznej na przebudowę drogi. Ponadto, Starosta wyjaśnił, że: *„Starostwo Powiatowe ubiegało się o dofinansowanie ww. zadań z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, przede wszystkim ze względu na uproszczone procedury naboru, zminimalizowaną ilość dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku oraz szybką ocenę formalno-merytoryczną.”*

[Dowód: akta kontroli str. 216-217, 222-223]

Potrzeby i plany Starostwa w zakresie realizacji zadań zawarto również w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rybnickiego na lata 2008 – 2011 (z perspektywą na lata 2012-2015)” – zwanej dalej „POŚ” - przyjętej uchwałą Rady Powiatu nr XXV/186/08 z 18 grudnia 2008 r. W POŚ wskazano planowane źródła finansowania zadań, w tym środki unijne. W katalogu zadań ujętych w POŚ wyspecyfikowano m.in. realizację zadań wynikających z „Programu ograniczenia niskiej emisji dla powiatu rybnickiego”. Zadanie to było realizowane przez Starostwo (co opisane zostało we wcześniejszej części protokołu oraz punkcie 2 niniejszego protokołu). W pozostałych przypadkach, w których jako źródło współfinansowania przewidziano środki pochodzące z funduszy unijnych, zadania nie były realizowane i nie składano wniosków o dofinansowanie z tych funduszy, jednakże w POŚ zapisano, że *„Zadanie realizowane będzie w miarę możliwości pozyskiwania środków”* i wskazano termin realizacji zadania do końca 2015 r. Zadania te dotyczyły np. prognozowania potencjalnych zagrożeń oraz zapobiegania ich wystąpieniu; promocji zdrowego stylu życia i unikania zagrożeń oraz profilaktyki chorób cywilizacyjnych i związanych z zewnętrznymi przyczynami powstania lub racjonalizacji wykorzystania zasobu wód podziemnych i ochrony zbiorników wód podziemnych, stanowiących źródło zaopatrzenia ludności w wodę.

Pozostałe zadania, dla których nie planowano możliwości współfinansowania ze środków UE, dotyczyły np: wzmocnienia kontroli w kierunku przeciwdziałania odprowadzaniu nieczyszczonych ścieków do wód; upowszechniania i wdrażania w gospodarstwach rolnych zasad kodeksu dobrej praktyki rolniczej w zakresie prawidłowego składowania i stosowania środków ochrony roślin oraz stałych i płynnych nawozów naturalnych i mineralnych; aktualizacji operatów urządzenia lasów prywatnych; utrzymania terenów zieleni przy drogach powiatowych i pielęgnacji zieleni wokół obiektów powiatowych.

[Dowód: akta kontroli str. 34-38, 98-103, 218-221, 246-250]

Oprócz ww. opisanych dokumentów Starostwo opracowało „Strategię Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Rybnickiego Ziemskiego do roku 2015”, która przyjęta została uchwałą Rady Powiatu nr XVII/90/04 z dnia 25 marca 2004 r. (tj. przed wstąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej). Strategia ta dotyczyła misji rozwoju Powiatu oraz zawierała elementy analizy SWOT, jednakże nie wskazywała konkretnych zadań do realizacji.

[Dowód: akta kontroli str. 10-15]

2. Aktywność Starostwa w pozyskiwaniu środków pochodzących z funduszy europejskich.

Starostwo uzyskiwało wiedzę o możliwościach ubiegania się o środki unijne oraz o konkursach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (zwany dalej „Urzędem Marszałkowskim”) ze strony internetowej Oficjalnego Serwisu Województwa Śląskiego². Zdaniem Wicestarosty Powiatu, forma i jakość uzyskiwanych wiadomości w powyższym zakresie oraz dostęp do nich był dobry.

[Dowód: akta kontroli str. 29-32]

Działania Starostwa w zakresie pozyskiwania środków z budżetu UE oraz skuteczność tych działań przedstawiono w poniższym zestawieniu.

² www.slaskie.pl

L.p. Priorytet	Nazwa projektu	Data złożenia wniosku	Wartość wniosku [zł/EURO]	W tym wkład z UE* [zł/EURO]	Koszty przygotowania projektu [zł]	w tym koszt przygotowania inwestycji (np. wykup gruntu) [zł]	Charakterystyka naboru (indywidualny, systemowy, otwarty konkurs)	Projekty przyjęte lub nie do realizacji TAK/NIE Przyczyn odrzucenia
Regionalny Program Operacyjny								
1. II	„e-Administracja w Powiecie Rybnickim”***** (w partnerstwie)	05.05.2009	4.141.176,48 zł	3.520.000,00 zł	83.179,60 w tym Starostwo: 21.252,40	0,00	nabór w ramach programu rozwoju subregionu zachodniego - procedura pozakonkursowa	tak
2. V	„Ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej w Powiecie Rybnickim”***** (w partnerstwie)	31.12.2009	10.155.945,79 zł	5.394.936,73 zł	226.879,00 w tym Starostwo: 78.732,14	0,00	nabór w ramach programu rozwoju subregionu zachodniego - procedura pozakonkursowa	tak
3. VIII	„Budowa kompleksu sportowo-rewalidacyjnego przy Zespole Szkół Specjalnych w Czerwionce-Leszczynach”*****	04.06.2008	4.367.545,00 zł	3.712.413,00 zł	74.767,70	0,00	konkursowy	tak
4. VII	„Przebudowa drogi 5025S w Powiecie Rybnickim”*****	03.06.2008	1.437.000,90 zł	1.222.000,30 zł	34.300,00	0,00	konkursowy	tak
5. IV	„Dni kultury powiatu Rybnickiego”*****	30.04.2010	119.259,00 zł	101.259,00 zł	0,00	0,00	konkursowy	tak

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – nie dotyczy										
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – nie dotyczy										
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – nie dotyczy										
Program Operacyjny Kapitał Ludzki										
6. VII	„Startujemy!”****	24.11.2008	90.930,00 zł	77.290,50 zł	0,00	0,00	0,00	zamknięty	tak	tak
7. IX.	„Wiem, umiem, potrafię”****	23.06.2008	145.910,10 zł	124.023,50 zł	0,00	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny formalnej)	nie (odrzucony na etapie oceny formalnej)
8. IX	„Wiem, umiem, potrafię”****	27.03.2009	145.910,10 zł	124.023,50 zł	0,00	0,00	0,00	konkursowy	tak	tak
9. IX	„Francuski? Why not?”***	23.06.2008	110.856,65 zł	94.228,15 zł	0,00	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
10. IX	„Matura = Sukces Życiowy. Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych z przedmiotów humanistycznych”***	23.06.2008	405.253,50 zł	344.465,47 zł	0,00	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
11. IX	„Dodatkowe zajęcia z przedmiotów przyrodniczych drogą do podjęcia studiów na deficytowych kierunkach politechnicznych”***	23.06.2008	187.506,99 zł	159.380,94 zł	0,00	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
12. IX	„Jak dobrze być technikiem! - jak podnieść jakość kształcenia w szkolnictwie zawodowym”***	23.06.2008	122.655,61 zł	104.257,26 zł	0,00	0,00	0,00	konkursowy	odrzucony na etapie oceny merytorycznej)	odrzucony na etapie oceny merytorycznej)

13. IX	„Lepsze jutro z certyfikatem ECDL”***	21.09.2009	161.462,29 zł	137.242,95 zł	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
14. IX	„Polski uczeń e-obywatelom Europy”***	14.09.2009	49.513,52 zł	42.086,49 zł	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
15. IX	„Podstawy angielskiego podstawą awansu społecznego i zawodowego”***	27.10.2009	49.998,52 zł	42.498,74 zł	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
16. IX	„Zdrowie człowieka a zdegradowane środowisko”***	23.06.2008	61.414,86 zł	52.202,63 zł	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
17. IX.	„Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych ECDL szansą znalezienia zatrudnienia i podniesienia kwalifikacji mieszkańców gminy Czerwionka-Leszczyny”***	10.12.2007	49.000,90 zł	41.650,76 zł	0,00	0,00	konkursowy	tak
18. VII.	„Z certyfikatem ECDL w zintegrowanym społeczeństwie”***	10.12.2008	157.000,50 zł	133.450,42 zł	0,00	0,00	konkursowy	tak
19. IX	„Język angielski przepustką do sukcesu”***	29.06.2008	90.834,71 zł	77.209,50 zł	0,00	0,00	konkursowy	tak
20. IX	„Język angielski – paszportem do sukcesu”***	27.03.2009	194.405,78 zł	165.244,91 zł	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)

21. IX	„Moje zasoby – moje szanse na pierwszą pracę” - pokonywanie trudności związanych z wdrożeniem na rynek pracy i samozatrudnieniem”***	24.03.2009	50.414,26 zł	42.852,12 zł	0,00	0,00	konkursowy	tak
22. IX	„Humanista to jest ktoś! Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych z przedmiotów humanistycznych”***	27.03.2009	101.242,13 zł	86.055,81 zł	0,00	0,00	konkursowy	nie (odrzucony na etapie oceny merytorycznej)
23. IX	„Dodatkowe zajęcia z przedmiotów ścisłych drogą do podjęcia studiów na kierunkach politechnicznych, medycznych i przyrodniczych”***	05.06.2010	70.978,23 zł	60.331,49 zł	0,00	0,00	konkursowy	tak
Inne								
24. Program sektorowy	Program Uczenie się przez całe życie - Comenius	01.07.2007	8.000 EUR	8.000 EUR	0,00	0,00	konkursowy	tak
25. Program sektorowy	Program Uczenie się przez całe życie - Comenius	07.08.2008	24.000 EUR	24.000 EUR	0,00	0,00	konkursowy	tak
26. Program sektorowy	Program Uczenie się przez całe życie - Comenius	01.08.2010	20.000 EUR	20.000 EUR	0,00	0,00	konkursowy	tak

* - 85% kwoty jest finansowane ze środków europejskich, 15% ze środków budżetu państwa (za wyjątkiem programu Comenius),
 ** - wniosek składany przez Zespół Szkół w Czerwionce-Leszczynach, Starostwo Powiatowe wspomagało proces przygotowywania wniosku oraz podpisywało dokumenty aplikacyjne,

*** - wniosek składany przez Zespół Szkół Specjalnych w Czerwionce-Leszczynach, Starostwo Powiatowe wspomagało proces przygotowywania wniosku oraz podpisywało dokumenty aplikacyjne,

**** - wniosek pisany oraz składany przez Starostwo Powiatowe w Rybniku.

[Dowód: akta kontroli str. 104, 246-250]

Odrzucone projekty wymienione w powyższym zestawieniu w pozycjach: 9, 10, 13, 15, 16 oraz 20 po pozytywnym przejściu oceny formalnej, zostały odrzucone z powodu negatywnej oceny merytorycznej. Żaden z tych wniosków nie spełnił łącznie wymaganych kryteriów – minimum 60 punktów ogółem oraz minimum 60% w każdym z pytań 3.1-3.5 i IV karty oceny merytorycznej. Najczęściej pojawiającymi się uwagami osób oceniających projekty w Urzędzie Marszałkowskim były zastrzeżenia co do określenia grupy docelowej projektu oraz braku uzasadnienia wyboru takiej grupy, zbyt ogólny opis sposobu rekrutacji uczestników projektu oraz brak kryteriów wyboru uczestników uwzględniających równość szans, brak wskazania sposobów monitorowania efektów projektu oraz/lub osób za to odpowiedzialnych, zbyt ogólny opis sposobu zarządzania realizacją projektu, brak bezpośredniego wskazania celów projektu (lub cele sformułowane nieprecyzyjnie) i jego efektów, brak diagnozy problemów, źle skonstruowany budżet projektu (nie mający charakteru zadaniowego). Wnioski wymienione w pozycjach 11, 12, 14 oraz 22 powyższego zestawienia zostały odrzucone na etapie oceny merytorycznej, gdyż nie spełniły ogólnych kryteriów horyzontalnych. Wniosek wymieniony w pozycji 7 powyższego zestawienia został odrzucony na etapie oceny formalnej.

[Dowód: akta kontroli str. 123-208, 227-245]

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiła sytuacja odwołania przez Urząd Marszałkowski konkursu, na który Starostwo złożyło aplikację. Nie wystąpił również przypadek zrezygnowania przez Starostwo z przyznanego dofinansowania.

[Dowód: akta kontroli str. 29-31]

W przypadku projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, Starostwo uzyskało dofinansowanie ze środków unijnych we wszystkich przypadkach, gdy o nie aplikowało. Nie były natomiast realizowane tzw. projekty „miękkie” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w przypadku których wnioski o finansowanie zostały odrzucone. Zgodnie z wyjaśnieniami Wicestarosty, projekty te nie były realizowane ze środków własnych ze względu na ich brak. Projekty te nie wymagały wkładu własnego i Starostwo nie przewidywało dla nich innych źródeł finansowania. Ponadto Wicestarosta wyjaśniła, że: „Starostwo w miarę pojawiania się nowych projektów unijnych planuje się realizację zadań, na które nie udało się uzyskać dofinansowania”.

[Dowód: akta kontroli str. 101-104, 119-121]

W okresie objętym kontrolą w przypadku wszystkich przygotowanych wniosków Starostwo aplikowało o środki unijne. [Dowód: akta kontroli str. 29-31, 101-104]

W przypadkach, gdy wniosek o pozyskanie środków unijnych otrzymał negatywną ocenę Urzędu Marszałkowskiego, Starostwo korzystało z następujących środków odwoławczych:

Nazwa	Ocena formalna	Działania Starostwa po ocenie formalnej	Ocena merytoryczna	Działania Starostwa po ocenie merytorycznej	Efekt
„Wiem, umiem, potrafię” 23.06.2008	27.08.2008 pozytywna ocena ta została anulowana 11.09.2008 negatywna	19.09.2008 protest, protest uznano za bezzasadny	nie dotyczy	nie dotyczy	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny formalnej
„Francuski – why not?” 23.06.2008	27.08.2008 pozytywna ocena ta została anulowana 23.09.2008 negatywna	07.10.2008 protest 05.11.2008 protest uznany za zasadny 22.01.2009 ocena pozytywna	06.03.2009 negatywna uzyskane punkty*: 44 pkt i 54 pkt	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Matura = Sukces Życiowy. Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych z przedmiotów humanistycznych” 23.06.2008	pierwsza ocena pozytywna ocena ta została anulowana 23.09.2008 negatywna	07.10.2008 protest 05.11.2008 protest uznany za zasadny 22.01.2009 ocena pozytywna	06.03.2009 negatywna, uzyskane punkty*: 56 pkt i 58 pkt	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Zdrowie człowieka a zdegradowane środowisko” 23.06.2008	pierwsza ocena pozytywna ocena ta została anulowana 23.09.2008 negatywna	30.09.2008 protest, uznany za zasadny, 21.01.2009 ocena pozytywna	06.03.2009 negatywna, uzyskane punkty*: 56 pkt i 38 pkt	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Język angielski – paszportem do sukcesu” 27.03.2009	29.04.2009 negatywna	wniosek uzupełniono 26.06.2009 ocena pozytywna	29.10.2009 negatywna, uzyskane punkty*: 68 pkt i 65 pkt projekt nie uzyskał	odwołanie złożone 17.11.2009	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej i odrzucenia protestu

ck

5
PB

			minimum punktów w pkt 3.2, 3.3. i 3.4 karty oceny merytorycznej**		(17.12.2009)
„Humanista to jest ktoś! Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych z przedmiotów humanistycznych” 27.03.2009	29.04.2009 negatywna	07.05.2009 uzupełniono wniosek 20.07.2009 ocena pozytywna	29.10.2009 negatywna, projekt nie spełnił kryteriów horyzontalnych	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Polski uczeń e-Obywatel Europy” 14.09.2009	pozytywna	nie dotyczy	08.12.2009 negatywna, projekt nie spełnił kryteriów horyzontalnych	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Dodatkowe zajęcia z przedmiotów przyrodniczych drogą do podjęcia studiów na deficytowych kierunkach politechnicznych” 23.06.2008	27.08.2008 pozytywna	nie dotyczy	negatywna, projekt nie spełnił kryteriów horyzontalnych	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Jak dobrze być technikiem! – jak podnieść jakość kształcenia w szkolnictwie zawodowym” 23.06.2008	27.08.2008 pozytywna	nie dotyczy	negatywna, projekt nie spełnił kryteriów horyzontalnych	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Podstawy angielskiego podstawą awansu społecznego i zawodowego”**** 27.10.2009	pozytywna	nie dotyczy	negatywna, projekt nie spełnił kryteriów merytorycznych	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej
„Lepsze jutro z certyfikatem ECDL”**** 21.09.2009	pozytywna	nie dotyczy	negatywna, projekt nie spełnił kryteriów merytorycznych	nie składano odwołania	Wniosek odrzucony z powodu negatywnej oceny merytorycznej

* suma uzyskanych punktów za kryteria merytoryczne wg 2 niezależnych osób oceniających,
 ** pkt 3.2. – grupy docelowe projektu, pkt 3.3. – działania, pkt 3.4. – rezultaty projektu,
 *** Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty, Starostwo nie posiada dokumentacji aplikacyjnej z uwagi na nieprzekazanie jej przez wnioskodawcę.

[Dowód: akta kontroli str. 123-208, 227-245, 251]

Handwritten mark

Handwritten initials

Starostwo w okresie objętym kontrolą nie korzystało z innych środków odwoławczych niż wymienione w powyższym zestawieniu.

[Dowód: akta kontroli str. 119-121]

Zgodnie z wyjaśnieniami Wicestarosty, nie wnoszono protestów od oceny merytorycznej ze względu na fakt, że wnioski te nie spełniały łącznie wymaganych kryteriów – nie uzyskały minimum 60 punktów ogółem oraz minimum 60% punktów w każdym z pytań 3.1-3.5 i IV karty oceny merytorycznej.

[Dowód: akta kontroli str. 119-121]

W programach, w ramach których Starostwo aplikowało o dofinansowanie ze środków unijnych, w przypadku umieszczenia projektu na liście rezerwowej istniała możliwość składania odwołań od 1 stycznia 2010 roku. Jednakże w okresie objętym kontrolą nie wystąpił przypadek umieszczenia na liście rezerwowej wniosku złożonego przez Starostwo.

[Dowód: akta kontroli str. 119-121]

3. Uregulowania organizacyjne i kadrowe oraz możliwości finansowe Starostwa w zakresie realizacji projektów z udziałem środków unijnych.

3.1. Uregulowania organizacyjne i kadrowe w zakresie realizacji projektów z udziałem środków unijnych

W strukturze organizacyjnej Starostwa wyodrębniono komórki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków UE. Komórki te wskazano w regulaminach organizacyjnych, przyjętych uchwałami Rady Powiatu w Rybniku nr VI/38/07 z 22 marca 2007 r., nr XIV/111/07 z 27 grudnia 2007 r. oraz nr V/39/11 z 24 marca 2011 r. W pierwszym regulaminie ustalono, że monitorowanie możliwości uzyskania środków unijnych realizować będzie Referat Oświaty, Promocji, Kultury i Zdrowia, a koordynowanie realizacji programów i projektów finansowanych z tych środków należeć będzie do zadań etatowego członka Zarządu Powiatu. Z dniem 27 grudnia 2007 r., zgodnie ze zmianą regulaminu, utworzono Referat Funduszy Zewnętrznych (zwany dalej „RFZ”), którym kierował etatowy członek Zarządu Powiatu. Od dnia 25 września 2008 r. RFZ

kierował Wicestarosta Powiatu. Natomiast w regulaminie z 24 marca 2011 r. ustalono, że do zadań RFZ należy m.in. prowadzenie analizy możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego, w szczególności dla programów unijnych nakierowanych na wspieranie inicjatyw lokalnych i regionalnych oraz przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do uzyskania dofinansowania.

[Dowód: akta kontroli str. 16-28]

W poniższym zestawieniu przedstawiono liczbowy stan zatrudnienia w ww. komórkach Starostwa (w ujęciu średniorocznym dla pełnych lat i wg stanu na 30 czerwca 2011 r.) osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie środków unijnych i przygotowywanie wniosków o dofinansowanie oraz poziom doświadczenia tych osób.

Rok	Zatrudnieni ogółem w Referacie Oświaty, Promocji, Kultury i Zdrowia/Referacie Funduszy Zewnętrznych		Zatrudnieni przy pozyskiwaniu środków unijnych		W tym pracownicy z doświadczeniem w zakresie wdrażania funduszy unijnych (liczba osób)		
	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów	Poniżej jednego roku	Od jednego roku do dwóch lat	Powyżej dwóch lat
2007	4	4	1	1	1	----	----
2008	3/1	3/1	1	1	----	1	----
2009	1	1	1	1	----	1	----
2010	1	1	1	1	----	----	1
2011*)	2 *w tym 1 osoba od 11.04.11 r.	2	2	2	1	----	1

[Dowód: akta kontroli str. 16-28]

Spośród 3 osób, zajmujących się w okresie objętym kontrolą pozyskiwaniem środków unijnych, 2 osoby posiadały wykształcenie wyższe w zakresie integracji europejskiej i europeistyki. Natomiast pracownik, zatrudniony od 11 kwietnia 2011 r. (Pan M.P.) posiadał wykształcenie średnie ogólnokształcące, jednakże Starostwo podjęło działania w celu jego przeszkolenia i pracownik ten uczestniczył w 7 szkoleniach, organizowanych przez Urząd Marszałkowski, dotyczących zagadnień środków unijnych, w tym ich pozyskiwania (co zostało szczegółowo przedstawione w dalszej części protokołu kontroli - w zestawieniu szkoleń pracowników).

[Dowód: akta kontroli str. 96-97, 122]

Zgodnie z wyjaśnieniami Wicestarosty, w Starostwie nie istniał system motywacyjny wobec osób zatrudnionych przy pozyskiwaniu środków unijnych. Pracownicy ci wynagradzani byli zgodnie z Regulaminem wynagradzania, obowiązującym wszystkich pracowników Starostwa. Wg ww. regulaminu wynagrodzenie pracowników mogło obejmować dodatek funkcyjny, dodatek specjalny, wynagrodzenie za pracę w porze nocnej, w niedziele i święta, w godzinach nadliczbowych. Dodatek funkcyjny przysługiwał pracownikom zatrudnionym na stanowiskach związanych z kierowaniem zespołem. Dodatek specjalny z kolei mógł być przyznany pracownikom z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań.

[Dowód: akta kontroli str. 79-82]

Starostwo nie posiadało planu szkoleniowego uwzględniającego specyfikę zadań wykonywanych przez pracowników odpowiedzialnych za pozyskiwanie środków unijnych.

[Dowód: akta kontroli str. 79-81]

Pracownicy Starostwa zajmujący się pozyskiwaniem środków unijnych uczestniczyli w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe oraz innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Typy szkoleń, a także inne formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych dwóch pracowników (zatrudnionych na dzień 30.06.2011 r.) oraz sposób i źródła ich finansowania przedstawiono w zestawieniu poniżej:

5
MB

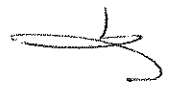
ak

L.p.	Imię i nazwisko pracownika	Temat szkolenia/ Organizator szkolenia	Czy szkolenie realizowano w ramach: a) PO KL, b) innych programów	Inne formy podnoszenia kwalifikacji przez pracownika	Sposób finansowania szkoleń dla pracowników		Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez Starostwo na szkolenie pracownika
					Płatne przez pracownika (w jakim procencie?)	Współfinansowane lub finansowane przez Starostwo lub z innych źródeł (wysokość %)	
1.	SFH	Sprawozdawczość, monitoring, ewaluacja i badania społeczne w projektach współ-finansowanych z EFS/Urzząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (UMWSL)	PO KL		0,00	UMWSL 100%	0,00
2.	SFH	Warsztat pisania projektów o dofinansowanie w ramach POKL/UMWSL	PO KL		0,00	UMWSL 100%	0,00
3.	SFH	Zasady aplikowania o fundusze UE oraz skuteczne zarządzanie projektem inwestycyjnym realizowanym w ramach RPO WSL/UMWSL	RPO WSL		0,00	UMWSL 100%	0,00
4.	SFH	Nowelizacja ustawy prawo zamówień publicznych/UMWSL			0,00	UMWSL 100%	0,00
5.	SFH	Przygotowanie szeroko pojętych środków sportowych do pozyskiwania środków finansowych z UE w latach 2007-2013/UMWSL			0,00	UMWSL 100%	0,00
6.	SFH			Kurs "Ocena oddziaływania na środowisko w procesie pozyskiwania funduszy europejskich"	560 zł - 100%	0,00	0,00
7.	SFH	Szkolenie dla beneficjentów RPO WSL 2007-2013 z udziałem eksperta w zakresie aspektów prawnych umów/UMWSL	RPO WSL		0,00	UMWSL 100%	0,00
8.	SFH	Szkolenie dla beneficjentów RPO WSL 2007-2013 z udziałem eksperta w zakresie rozliczania projektów unijnych/UMWSL	RPO WSL		0,00	UMWSL 100%	0,00
9.	SFH	Obowiązki Beneficjentów w zakresie raportowania poniesionych wydatków przy realizacji projektów dofinansowanych z	RPO WSL		0,00	UMWSL 100%	0,00

		EFRR/UMWSL									
10.	SFH	Obowiązki beneficjenta RPO w świetle wymagań Komisji Europejskiej w związku z implementacją dyrektywy 85/337/WE/UMWSL	RPO					0,00	UMWSL 100%		0,00
11.	SFH	Poddziałanie 9.1.2/UMWSL	PO KL					0,00	UMWSL 100%		0,00
12.	SFH	Poddziałanie 9.1.2/UMWSL	PO KL					0,00	UMWSL 100%		0,00
13.	MP	Doskonalenie systemów zarządzania jakością a rozwój zawodowy pracowników urzędów samorządowych/UMWSL	PO KL				zapoznanie się z dokumentacją UMWSL, wytyczne dot. finansowania projektów	0,00	UMWSL 100%		0,00
14.	MP	Partnerstwo szansą na pozyskanie środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej/ Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej	Program Współpracy Polsko-Niemieckiej					0,00	Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej 100%		0,00
15.	MP	Od pomysłu do projektu – warsztaty samodzielnego tworzenia projektów w ramach POKL/UMWSL	PO KL					0,00	UMWSL 100%		0,00
16.	MP	Szkolenie dla beneficjentów POKL na lata 2007-2013 – Ekonomia społeczna/UMWSL	PO KL					0,00	UMWSL 100%		0,00
17.	MP	Dialog społeczny sposobem nawiązywania partnerstw i pisania wspólnych projektów – warsztaty/UMWSL/WUP	PO KL					0,00	UMWSL, WUP Katowice 100%		0,00
18.	MP	Ewaluacja projektów z EFS/UMWSL	PO KL					0,00	UMWSL 100%		0,00
19.	MP	Rozliczanie projektów unijnych w ramach RPO WSL 2007-2013/UMWSL	RPO WSL					0,00	UMWSL 100%		0,00
20.	MP	Dialog społeczny – podsumowanie projektu - konferencja/UMWSL/WUP	PO KL					0,00	UMWSL, WUP Katowice 100%		0,00
									Razem:		0,00

[Dowód: akta kontroli str. 94-97, 211-212]

Ze względu na fakt, że Urząd Marszałkowski nie wydawał zaświadczeń potwierdzających udział w szkoleniach ani ich tematyki, Starostwo nie było w stanie podać danych odnośnie szkoleń, w których uczestniczył pracownik zajmujący się pozyskiwaniem środków unijnych w okresie do 31 grudnia 2007 roku, obecnie już nie zatrudniony.

[Dowód: akta kontroli str. 94-97, 214]

W opinii Pana M.P. szkolenia w których uczestniczył były przydatne. Pracownik stwierdził, że na szkoleniach pozyskał wiedzę pomocną w pisaniu wniosków aplikacyjnych, m.in. w temacie kwalifikacyjności wydatków, zakresu rzeczowego danego projektu oraz sposobu eliminowania popełnianych błędów. Pan M.P. wszystkie szkolenia ocenił pozytywnie, jednakże, jego zdaniem, należałoby w nich zwrócić większą uwagę na pracę w Generatorze Wniosków Płatniczych. Odnośnie oczekiwań w zakresie szkoleń uznał, że „liczba szkoleń, na które deleguje mnie Starostwo jest duża (uczestniczę we wszystkich potrzebnych mi szkoleniach)”, a w sprawie oczekiwań w zakresie szkoleń i doszkalania wyjaśnił „... oczekiwałbym większej liczby szkoleń organizowanych przez Urząd Marszałkowski w zakresie Regionalnego Programu Operacyjnego”.³

[Dowód: akta kontroli str. 213-214]

W okresie objętym kontrolą Starostwo przy opracowywaniu wniosków o dofinansowanie ze środków UE nie korzystało odpłatnie z usług podmiotów zewnętrznych ani nieodpłatnych form pomocy.

[Dowód: akta kontroli str. 79-81]

3.2. Możliwości finansowe Starostwa w zakresie realizacji projektów z udziałem środków unijnych

W poniższym zestawieniu zaprezentowano ogólne dane dotyczące budżetu Powiatu Rybnickiego w okresie objętym kontrolą.

³ Wyjaśnienia w powyższym zakresie pobrano od jednego pracownika, ponieważ druga osoba (Pani S.FH.) zajmująca się pozyskiwaniem środków z UE, od 28 czerwca 2011 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim, a następnie będzie korzystała z urlopu macierzyńskiego.

Lp.	Wyszczególnienie	2007 r.		2008 r.		2009 r.		2010 r.		I poł 2011 r.	
		Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Dochoły ogółem, z tego:	27.050.936	28.528.080	31.042.021	32.380.394	33.640.070	30.006.513	36.331.478	35.091.179	42.243.039	19.549.272
1.1.	Dochoły bieżące, w tym	26.644.512	28.159.025	30.049.943	31.532.682	32.060.782	28.673.502	29.570.420	31.893.429	32.233.539	16.899.918
1.1.1.	subwencja	7.098.633	7.098.633	7.507.949	7.507.949	8.100.036	8.100.036	7.812.866	7.812.866	9.365.477	5.484.454
1.1.2.	dotacje, w tym	5.943.689	5.842.416	7.559.325	7.128.191	9.832.529	6.761.357	7.269.777	6.986.856	5.716.409	3.114.821
1.1.2.1.	środkı UE	104.298	104.279	99.300	42.282	§8-3.483.867 §9-81.567	§8-461.721 §9-66.729	§7-833.481 §9-74.526	§7-544.465 §9-56.853	§7-402.470 §9-56.548	§7-140.016 §9-25.195
1.2.	Dochoły majątkowe, w tym	406.424	369.055	992.078	847.712	1.579.288	3.214.001	6.761.058	3.197.750	10.009.501	2.649.354
1.2.1.	subwencja	-	-	-	-	476.000	476.000	-	-	258.700	258.700
1.2.2.	dotacje, w tym	349.424	310.695	966.578	821.040	1.103.288	854.320	1.054.334	1.004.864	9.125.801	1.086.774
1.2.2.1.	środkı UE	-	-	-	-	§9-916.127	§9-21.979	§7-5.267.380 §9-439.345	§7-2.135.668 §9-54.778	§7-8.586.701 §9-94.099	§7-1.086.774
2.	Wydatki ogółem, z tego:	29.309.430	28.234.724	33.298.547	30.721.809	36.971.099	32.032.719	39.437.542	33.447.453	444.093.669	15.786.680
2.1.	wydatki bieżące, w tym	26.498.991	25.439.634	29.819.896	28.098.417	30.507.788	28.818.717	30.784.706	28.946.640	31.351.489	14.211.343
2.1.1.	wydatki bieżące ponoszone na realizację projektów współfinansowanych środkami z UE	116.875	116.855	105.096	72.780	750.781	546.205	898.223	638.295	604.030	207.997
2.2.	wydatki majątkowe, w tym	2.810.439	2.795.359	3.478.651	2.623.392	6.463.311	3.214.001	8.652.836	4.500.814	12.742.179	1.575.337
	wydatki majątkowe ponoszone na realizację projektów	-	-	-	-	3.119.662	35.561	6.637.258	2.657.182	7.458.746	231.699
3.	Deficyt/-/ Nadwyżka/+	-2.258.494	293.357	-2.256.526	1.658.585,44	-3.331.029	-2.026.206	-3.106.064	1.643.725	-1.850.629	1.796.098
3.1.	w tym nadwyżka/deficyt operacyjny	145.521	2.719.391	230.047	3.434.265	1.552.994	-145.215	-1.214.286	2.946.789	882.050	2.688.575
4.	Kwota długu ogółem, z tego:	2.518.634	398.320	2.146.942	398.320	1.758.647	298.320	1.460.327	298.320	3.001.296	264.114
4.1.	KREDYTY I POŻYCZKI	2.518.634	398.320	2.146.942	398.320	1.758.647	298.320	1.460.327	298.320	3.001.296	264.114

[Dowód: akta kontroli str. 83-84]

Wynik budżetu Powiatu Rybnickiego przedstawiał się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2007			2008			2009			2010			I półroczcie 2011		
		Plan po zm.	Wyko- nanie %	04:03 %	Plan po zm.	Wyko- nanie %	07:06 %	Plan po zm.	Wyko- nanie %	10:09 %	Plan po zm.	Wyko- nanie %	13:12 %	Plan po zm.	Wyko- nanie %	16:15 %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Docho- dy (ogółem)	27.050,9	28.528,1	105	31.042,0	32.380,4	104	33.640,1	30.006,5	89	36.331,5	35.091,2	97	42.243,0	17.582,8	42
2.	Wydatki (ogółem), W tym:	29.309,4	28.234,7	96	33.298,5	30.721,8	92	36.971,1	32.032,7	87	29.570,4	31.893,4	108	44.093,7	15.786,7	36
2.1.	Wydatki majątkowe, w tym:	2.810,4	2.795,4	99	3.478,7	2.623,4	75	6.463,3	3.214,0	50	8.652,8	4.500,8	52	12.742,2	1.575,3	12
2.1.1	Wydatki inwestycyjne	2.543,8	2.529,6	99	2.928,9	2.274,5	78	6.369,6	3.122,1	49	8.582,8	4.430,8	52	12.520,8	1.520,9	12
2.2.	Wydatki na obsługę długu	113,9	105,6	93	113,3	112,0	99	76,8	64,3	84	66,1	46,8	71	135,1	64,4	48
2.3.	Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0	
3.	Wynik budżetu	-2.258,5	293,4		-2.257,0	1.659,0		-3.331,0	-2.026,2		-3.106,0	1.643,7		-1.850,6	1.796,1	
4.	Przychody ogółem, w tym:	2.788,1	2.749,8	99	2.663,0	2.663,0	100	3.813,8	3.915,1	103	3.404,4	3.429,9	101	2.378,9	4.775,3	201
4.1.	Kredyty i pożyczki, w tym:	26,6	26,6	100	10,0	10,0	100	0	0		1.839,3	1.839,3	100	0	0	
4.1.1.	na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, w tym:	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0	
4.1.1.1.	pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i FS otrzymane z budżetu państwa	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0	
4.2.	Papiery wartościowe, w tym:	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0	
4.2.1.	na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0	

środków pochodzących z funduszy strukturalnych i FS																												
4.3.	Obligacje powiatu, w tym:												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
4.3.1.	na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i FS												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
5.	Rozchody ogółem, w tym:												455,3	398,3	87	406,3	100	298,3	100	298,3	100	298,3	100	298,3	100	528,2	2.64,1	50
5.1.	Splaty kredytów i pożyczek, w tym:												415,3	398,3	96	398,3	100	298,3	100	298,3	100	298,3	100	298,3	100	528,2	2.64,1	50
5.1.1.	na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i FS, w tym:												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.1.1.1.	pożyczek na przefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i FS												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.2.	Wykup papierów wartościowych, w tym:												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1.	na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i FS												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1.	wykup obligacji samorządowych, w tym:												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1.1.	na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i FS												0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

[Dowód: akta kontroli str. 85-87]

W okresie objętym kontrolą Starostwo dysponowało środkami finansowymi umożliwiającymi realizację przedsięwzięć współfinansowanych z funduszy europejskich bez konieczności zadłużania się na pokrycie wkładu własnego. Starostwo w okresie objętym kontrolą odnotowało wpływy z tytułu pożyczek/kredytów w latach 2007, 2008 i 2010. Wpływy w latach 2007 i 2008 stanowiły transze kredytów udzielonych w roku 2005 z przeznaczeniem na termomodernizację budynku Starostwa. Natomiast kredyt zaciągnięty w 2010 roku został udzielony na okres 8 lat z przeznaczeniem na pokrycie deficytu budżetu Powiatu.

[Dowód: akta kontroli str. 116-118]

Procentowa relacja kwoty długu do dochodów Powiatu Rybnickiego w okresie objętym kontrolą przedstawiała się następująco:

Lp.	Rok	Łączna kwota długu według stanu na koniec roku budżetowego* (w tys. zł)	Wykonane dochody ** (w tys. zł)	Procentowa relacja kwoty długu/dochodów (3:4)
1	2	3	4	5
1.	2007	2.146,9	28.528,1	7,5
2	2008	1.758,6	32.380,4	5,4
3	2009	1.460,3	30.006,5	4,9
4.	2010	3.001,3	35.091,2	8,6
5.	2011 (I półrocze)	2.737,2	42.243,0	6,5

* w 2011 r. na koniec I półrocza 2011 r.

** w 2011 r. dochody planowane

[Dowód: akta kontroli str. 88]

W żadnym z analizowanych lat Powiat nie przekroczył progu ostrożnościowego wskazanego w ustawie o finansach publicznych⁴ (łączna kwota długu Powiatu na koniec żadnego roku budżetowego nie przekroczyła 60 % wykonanych dochodów ogółem).

[Dowód: akta kontroli str. 89-92]

Starostwo w okresie objętym kontrolą realizowało zadania zarówno współfinansowane ze środków unijnych jak i finansowane w całości ze środków własnych. Były to następujące inwestycje:

⁴ Art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r.

Lp.	Nazwa inwestycji	Rok rozpoczęcia	Rok zakończenia lub planowanego zakończenia	Rok	Finansowanie inwestycji (faktyczne za lata objęte kontrolą, planowane w kolejnych latach) *)		Efekty rzeczowe inwestycji	
					Źródło	Kwota w tys. zł	Osiągnięte	Planowane do osiągnięcia
1.	Termomodernizacja budynku Starostwa	2005	2008	2005	dochody własne (645.853,84 - w tym 555.423,35 NW), PFOŚiGW - 259.789,82zł	906,0	ocieplenie budynku Starostwa, zmniejszenie strat ciepła w budynku	
				2006	dochody własne (558.460,91 - w tym 130.446,06 NW), PFOŚiGW - 157.000zł	715,0		
				2007	dochody własne (875.207,84 - w tym 410.584,76 NW)	875,0		
				2008	dochody własne (183.994,93)	184,0		
				2007	dochody własne	11,0		
2.	Budowa kompleksu sportowo-rewitalacyjnego przy Zespole Szkół Specjalnych w Czerwionce- Leszczynachrealizacja- Zespół Szkół Specjalnych w Czerwionce- LeszczynachBeneficjent - Powiat Rybnicki	2007	2011	2007	RPO WSL	17,0	nowoczesna sala gimnastyczna	hydrant - odwodnienie, spełnienie wymogów technicznych koniecznych do prawidłowego funkcjonowania obiektów
				2008	dochody własne	14,0		
				2008	RPO WSL	43,0		
				2009	dochody własne	0,2		
				2009	RPO WSL	0,9		
				2010	dochody własne	262,0		
				2010	RPO WSL	1.457,0		
				2011	dochody własne	228,0		
				2011	RPO WSL	1.289,0		
				2011	planowane do poniesienia - dochody własne	6,0*		

3.	e-Administracja w Powiecie Rybnickim	2007	2007	2012	3,3	dochody własne, środki z Gmin (Partnerów Projektu)	dokumentacja niezbędna do realizacji projektu	usprawnienie komunikacji mieszkańców Powiatu z Urzędem, obiegu dokumentów oraz pracy w Urzędzie, 20 komputerów, szkolenia dla użytkowników nowoczesnej serwerowni, sieć LAN, e-Uslugi,				
						RPO WSL			16,3			
						2008			2008	2008	4,7	dochody własne, środki z Gmin (Partnerów Projektu)
						RPO WSL			26,7			
						2009			2009	2009	6,7	dochody własne, środki z Gmin (Partnerów Projektu)
						RPO WSL			27,7			
						2011			2011	2011	207,9*	dochody własne, środki z Gmin (Partnerów Projektu) - planowane do poniesienia
						RPO WSL - planowane do poniesienia			2.761,0*			
						2012			2012	2012	117,1*	dochody własne, środki z Gmin (Partnerów Projektu) - planowane do poniesienia
						RPO WSL - planowane do poniesienia			595,5*			

4.	Ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej w Powiecie Rybnickim	2007	2007	dochody własne, środki z Gmin (Partnerów Projektu)	3,0	dokumentacja niezbędna do realizacji projektu	poprawa jakości powietrza w Powiecie Rybnickim poprzez zmniejszenie emisji i koncentracji zanieczyszczeń wynikające z termomodernizacji dziesięciu budynków użyteczności publicznej. poprawa sprawności ogrzewania obiektów, zmniejszenie strat ciepła w budynkach			
					RPO WSL			6,0		
					dochody własne, środki z Gmin			0,3		
					RPO WSL			0,6		
					dochody własne, środki z Gmin			84,4		
					RPO WSL			78,3		
					dochody własne, środki z Gmin			48,2		
					RPO WSL			7,0		
					dochody własne			4,0		
					2011			2012	dochody własne, środki z Gmin planowane do poniesienia	770,0*
					2012			2012	RPO WSL - planowane do poniesienia	3.488,0*
									dochody własne, środki z Gmin planowane do poniesienia	123,0*
								RPO WSL - planowane do poniesienia	1.791,0*	

5.	Przebudowa drogi powiatowej 5025S w Powiecie rybnickim realizacja- Zarząd Dróg Powiatowych w Powiatu Rybnicki Beneficjent - Powiat Rybnicki	2008	2008	2010	2008	dochody własne RPO WSL	3,0	poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatowych, usprawnienie komunikacji kołowej w regionie	
					2009	dochody własne RPO WSL	12,0		
					2010	dochody własne RPO WSL	0,1		
						dochody własne RPO WSL	0,8		
6.	Rewaloryzacja elewacji budynku Starostwa	2008	2008	2009	dochody własne (w tym 348.309,90NW)	362,0	zwiększenie walorów estetycznych obiektu zabytkowego		
		2009	dochody własne	245,0					
7.	Modernizacja instalacji odgromowej na budynku Starostwa	2008	2008	2008	dochody własne	34,1	zamontowanie instalacji odgromowej za budynku Starostwa, zwiększenie bezpieczeństwa obiektu zabytkowego		
8.	Modernizacja obiektu pod mieszkanie rodzinkowe w Palowicach	2008	2008	2009	dochody własne (w tym 69.874,75NW)	72,5	utworzenie mieszkania rodzinkowego		
9.	Likwidacja barier architektonicznych - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Czerwionce-Leszczynach	2008	2008	2009	dochody własne (NW)	103,0	winda dla osób niepełnosprawnych		
10.	Modernizacja obiektu pod mieszkanie rodzinkowe w Czuchowie zadanie realizowane przez Powiatową Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą	2009	2009	2010	dochody własne NW	109,0	utworzenie mieszkania rodzinkowego		
		2010	dochody własne	76,6					

f

BS

11.	Przebudowa drogi powiatowej 5601S ul. Sumińska w Jejkowicach <i>realizacja- Zarząd Dróg Powiatowych w Rybniku Beneficjent - Powiat Rybnicki</i>	2010	2010	2010	dochody własne, dotacja z Gminy (206.844,90), Narodowy Program Odbudowy Dróg Lokalnych (542.900)	1.085,8	zwiększenie bezpieczeństwa na drogach powiatowych, usprawnienie komunikacji kołowej	
12.	Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla zadania „Przebudowa mostu na cieku Jordanek w ciągu drogi powiatowej 5343S ul. Furgoła w Czerwionce-Leszczynach” <i>realizacja- Zarząd Dróg Powiatowych w Rybniku Beneficjent - Powiat Rybnicki</i>	2010	2010	2010	dochody własne	29,9	dokumentacja niezbędna do realizacji projektu	
13.	„Przebudowa mostu na cieku Jordanek w ciągu drogi powiatowej 5343S ul. Furgoła w Czerwionce-Leszczynach” <i>realizacja- Zarząd Dróg Powiatowych w Rybniku Beneficjent - Powiat Rybnicki</i>	2011	2011	2011	dochody własne, Narodowy Program Odbudowy Dróg Lokalnych (258.700)	379,5*	zwiększenie bezpieczeństwa na drogach powiatowych, usprawnienie komunikacji pieszej i kołowej	
14.	Zakup działki zabudowanej, wykup działki niezabudowanej (Lyski)	2011	2011	2011	dochody własne	600,0*	- zakup działki w Lyskach celem wykonywania zadań własnych Powiatu; - zakup nieruchomości celem utworzenia Centrum Informacji Turystycznej	

[Dowód: akta kontroli str. 98-103]

W okresie objętym kontrolą nie występowały problemy związane ze spłatą zadłużenia. Wydatki na spłatę zadłużenia i odsetek stanowiły średnio 1,42 % dochodów Powiatu. Starostwo nie ubiegało się o pozyskanie środków na zapewnienie wkładu własnego koniecznego dla realizacji projektów z udziałem funduszy unijnych ze źródeł zewnętrznych. Wkład własny każdorazowo był pokrywany z dochodów własnych Powiatu, który na koniec każdego roku posiadał nadwyżkę budżetową lub wolne środki, a jak wyjaśniła Skarbnik Powiatu „Nieekonomiczne byłoby zaciąganie kredytu i narażanie budżetu na dodatkowe koszty w postaci odsetek i prowizji bankowych”.

[Dowód: akta kontroli str. 83-87, 116-118, 215, 224]

Starostwo w okresie objętym kontrolą realizowało dwie inwestycje współfinansowane ze środków unijnych w partnerstwie z innym jednostkami samorządu terytorialnego (gminami). W okresie objętym kontrolą, w przypadku zadania e-Administracja w Powiecie Rybnickim” wysokość uzyskanej refundacji z UE stanowiła kwotę 70 702,66 zł, wkład własny poniesiony przez partnerów projektu wyniósł 14 306,94 zł, w tym udział Starostwa w refundacji wyniósł 17 675,68 zł, natomiast we wkładzie własnym 3 576,72 zł. Odnośnie projektu „Ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej w Powiecie Rybnickim” wysokość uzyskanej refundacji z UE stanowiła kwotę 91 051,23 zł, wkład własny poniesiony przez partnerów projektu wyniósł 140 012,27 zł, w tym udział Starostwa w refundacji wyniósł 36 660,82 zł, natomiast we wkładzie własnym 46 255,82 zł. Nie wystąpił przypadek odrzucenia wniosku o dofinansowanie, przygotowanego w partnerstwie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

[Dowód: akta kontroli str. 98-104, 246-250]

4. Inne przyczyny niepozyskiwania przez Powiat środków unijnych.

Zdaniem Starosty, w trakcie ubiegania się o wsparcie finansowe ze środków unijnych Starostwo nie napotykało trudności, w związku z czym nie wystąpiła potrzeba podejmowania działań zaradczych.

Starostwo zidentyfikowało potrzeby realizacji zadań, które aktualnie nie wpisują się w żaden dostępny samorządom program operacyjny. Według wyjaśnień Starosty, odczuwalny jest deficyt w zakresie programów pomocowych, pozwalających pozyskać środki na przejęcie oraz adaptację na potrzeby jednostki samorządu terytorialnego obiektów (nieruchomości) zaniedbanych lub niewykorzystywanych przez Polskie Koleje Państwowe. W dalszej treści wyjaśnień Starosta stwierdził, że wiele z dworców, których stan jest rażąco zły, znajduje się na trasach likwidowanych przez kolej, PKP są gotowe odpłatnie zbyć te obiekty, a „*Samorzady przy wsparciu zewnętrznym byłyby w stanie wykorzystać budynki dworcowe, z pożytkiem dla mieszkańców oraz środowiska naturalnego. Niejednokrotnie chodzi o stare obiekty, przywrócenie którym dawnej świetności miałyby walor historyczny, poznawczy, czy też zwiększało atrakcyjność danej gminy lub powiatu*”. Starosta wyjaśnił ponadto, że: „*W związku z faktem, iż Powiat Rybnicki jest zainteresowany powyższym problemem od kilku miesięcy, nie przedstawiono tej kwestii na szerszym forum*”.

[Dowód: akta kontroli str. 209-210, 225-226]

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń Kontroler informuje Pana Starostę o przysługującym Mu prawie:

- zgłoszenia w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust 1 i 2 ustawy o NIK),
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK), w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK – biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia,

- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień, co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w Książce Kontroli pod pozycją nr 5.

Rybnik, dnia 24 sierpnia 2011 r.

Kontroler NIK
Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Magdalena Buchwald

Magdalena Buchwald st.insp. k.p.

Rybnik, dnia 24 sierpnia 2011 r.

Kontroler NIK
Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Anna Rudnik

Anna Rudnik st.insp. k.p

Rybnik, dnia 24.08.2011 r.

Starosta
Powiatu Rybnickiego

Damian Mrowiec

Damian Mrowiec